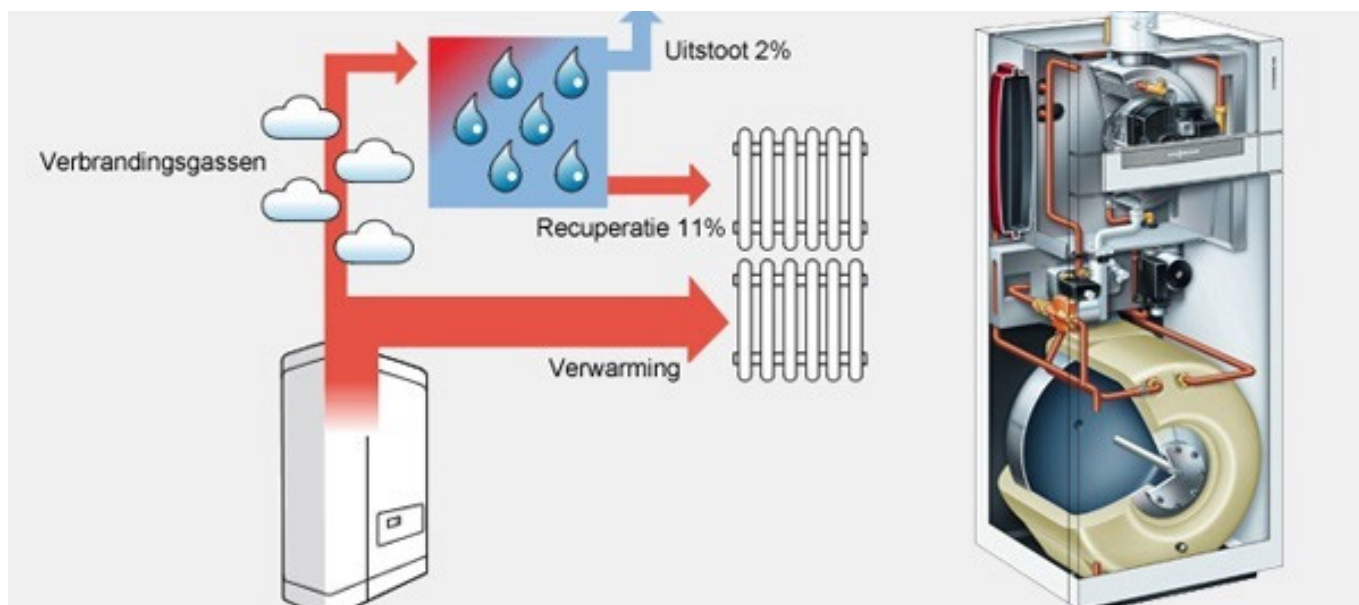

Aardgastronomen en aardgastrologen

Posted on 12 september 2020 by J.M.C.M. Smarius

Een gastronom houdt van lekker eten, weet daar veel van. Zowel een liefhebber als een kenner.

Een astronoom is een sterrenkundige. Een kenner. Een aardgastronoom is zowel een liefhebber als een kenner van aardgas. Een astroloog veronderstelt een verband tussen het lot van de mensen en gebeurtenissen op aarde enerzijds en de stand van de hemellichamen anderzijds. Een astroloog is geen kenner, maar een verondersteller die van een bepaalde aanname uitgaat. Een aardgastroloog richt zich op subjectieve veronderstellingen. Een aardgastronoom richt zich op objectieve feiten.

Waarom moesten we ook weer van dat aardgas af? O ja, om Groningen. En omdat tijdens de 21ste klimaatconferentie in Parijs eind 2015 tussen bijna 200 landen een bindend klimaatakkoord was bereikt de uitstoot van broeikasgassen, zoals CO₂, terug te dringen en de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2° Celsius, met 1,5° Celsius als streefwaarde. ¹

In Nederland is steeds minder draagvlak voor stoppen met aardgas. Zo blijkt uit een peiling in 2019.

“Het aantal Nederlanders dat het ermee eens is dat huishoudens gaan stoppen met het gebruik van aardgas is het afgelopen jaar gedaald van 57% naar 48%. De tegenstanders namen toe van 29% naar 43%. De groep voorstanders van stoppen met aardgas, die als belangrijkste reden het klimaatprobleem aangeeft, is bijna gehalveerd, terwijl de groep die vindt dat we moeten stoppen met aardgas vanwege de aardbevingen in Groningen juist verdubbelde. De meest genoemde reden van de tegenstanders is ‘weer zo’n linkse hype’.”² Solidariteit met Groningers: zeker. Parijs: niet zo.

De vraag hier aan de orde luidt: is aardgas een broeikasgas waarmee we meteen moeten stoppen?

David Smeulders: CO₂-uitstoot neemt toe door het gasverbod

David Smeulders, energie-professor aan de TU te Eindhoven, een kenner dus, meent van niet.

Hij vindt het een grote fout, dat het kabinet heeft besloten dat alle huizen van het gas af moeten.

“De komende tien jaar zal het alleen maar leiden tot méér CO₂-uitstoot. Aardgas is juist deel van de klimaatoplossing. Het levert niks op, behalve sympathie voor Groningen en een hogere energierekening voor huishoudens. Uit mijn doorrekeningen blijkt dat de CO₂-uitstoot tot 2030 juist toeneemt als huizen van het aardgas af gaan. Want wat komt ervoor in de plaats? Voorlopig vooral warmtepompen, die draaien op elektriciteit. Omdat er nog volstrekt onvoldoende zonne- en windenergie is, zal die stroom komende jaren vooral uit de energiecentrales komen. Die draaien op kolen, gas of biomassa waarvan je moet vaststellen dat een deel daarvan absoluut niet duurzaam is. Dus wat win je er dan per saldo mee?”³

Smeulders zegt, dat zo snel mogelijk van aardgas afgaan mooi klinkt en dat aanhangers van de milieu-religie zeker weten dat het goed is, maar dat het in feite slecht is voor het milieu. Het haastige einde van het gebruik van aardgas leidt

volgens hem tot meer CO₂-uitstoot. “Door van het gas af te gaan, zal de consument duurder uit zijn, zowel in euro’s als in CO₂’s. En die laatste rekening bepaalt wel de opwarming van de aarde.” Nieuw te bouwen woonwijken mogen niet meer op het gasnet worden aangesloten. “Dat is veel te vroeg”, benadrukt Smeulders. De komende tijd hebben we aardgas nog hard nodig om te voldoen aan onze energiebehoefte. Het alternatief is elektriciteit uit kolencentrales. En dat zorgt voor een veel grotere uitstoot van CO₂. “De klimaatagenda wordt gedomineerd door mensen die ideologisch gemotiveerd zijn, maar onvoldoende bekend zijn met de materie. Op zich is overschakelen op duurzame elektriciteit natuurlijk de juiste richting, maar je moet niet meteen het onmogelijke willen. Dat werkt alleen maar averechts. De snelheid waarmee we willen elektrificeren ligt nu gewoon tien keer te hoog.” Smeulders steunt het stoppen van de winning van gas in Groningen, maar dat staat los van ons gasgebruik. “We kunnen prima gas uit Noorwegen of Groot-Brittannië importeren om dat op te vangen.” Wat hem betreft worden dan ook zo veel mogelijk gascentrales weer aangezet in plaats van kolencentrales. ⁴

En Duitsland, dan?

Dan is er de aardgas-paradox. Waarom moet Nederland van het aardgas af terwijl Duitsland er juist op overstapt? Aan de Nederlandse kant van de Duitse grens is de gasrekening hoger geworden en worden huishoudens gestimuleerd om van het gas af te gaan, terwijl in Duitsland honderden euro’s subsidie worden uitgedeeld om juist op aardgas over te stappen. De belangrijkste verklaring is dat in Duitsland nog heel wat CO₂-winst valt te behalen door op gas over te stappen.

“Waar het merendeel van de Nederlandse huishoudens al jaren een aardgasaansluiting heeft, wordt in Duitsland een kwart van de huizen nog verwarmd met een oliegestookte verwarming. Het grootste deel is ouder dan 20 jaar. Die ketels zijn erg vervuilend. Van de 5,6 miljoen huishoudens met oliekachels kunnen er ruim 2 miljoen redelijk makkelijk overstappen op het gasnet. Ook is de installatie van een gasketel goedkoper dan de meeste duurzame energiebronnen.” ⁵

Als bij onze grote oosterbuur, die ongetwijfeld ook het klimaatakkoord van Parijs heeft ondertekend, een kwart van de huizen nu pas overstapt op gas, waarom moest Nederland dan besluiten snel van dat gas af te gaan?

En België?

In België zijn ze juist enthousiast over aardgas en dat laat Gas België daar dan ook iedereen weten

“Aardgas is veel milieuvriendelijker dan andere brandstoffen. Je doet dus ook de natuur een plezier.

Aardgas is de meest zuivere fossiele brandstof en stoot bij verbranding tot 25% minder CO₂ uit. Hierdoor daalt de uitstoot van broeikasgassen. De verbranding van aardgas produceert weinig stikstof, zodat er geen zure regen wordt gevormd. Dit verbetert de luchtkwaliteit in de steden.

Kies voor aardgas, verbruik minder energie dankzij zuinige condensatieketels met Energielabel.” ⁶

In België worden ieder jaar meer dan 150.000 aardgascondenserende verwarmingsketels verkocht.

Vanaf 26 september 2015 is de Europese ecodesignverordening van kracht waardoor de verkoop van condenserende aardgasketels de standaard is geworden in Europa. Aardgascondenserende ketels zijn condensatieketels. Een condensatieketel wordt de beste keuze geacht voor wie op zoek is naar maximaal rendement, groot warmtecomfort, en snel terugverdiende kosten. De werking van condensatieketels is innovatief. In tegenstelling tot lagetemperatuurketels kunnen ze een belangrijk deel van de waterdamp in de verbrandingsgassen laten condenseren om zo meer nuttige warmte vrij te maken. Daarom heeft men minder fossiele brandstoffen nodig en kan men flink besparen op de energiefactuur. Condensatieketels zijn milieuvriendelijk en heel zuinig. ⁷

Dankzij het beperkte stralingsverlies haalt de gascondensatieketel een bijzonder hoog rendement. Met een rendement van +/- 107%, haalt hij 15% tot 20% meer warmte uit dezelfde hoeveelheid aardgas. Voor een gemiddeld gezin betekent het vervangen van een niet-condenserende gasketel naar een condensatieketel een jaarlijkse besparing van 20% op de energiefactuur. Afhankelijk van benodigd vermogen kost een condensatieketel inclusief plaatsing tussen 1.500 en 4.000 euro.

⁸

De warmtepomp?

Een alternatief voor een condensatieketel is een warmtepomp. Of een warmtepomp op korte termijn een goed alternatief is, hangt af van de omstandigheden. In België is aan experts gevraagd wat zij zouden aanbevelen, nu Nederland heeft aangekondigd zijn gaskraan in snel tempo dicht te draaien. 95% koos voor een cv-ketel. De condensatieketel geniet bij velen nog de voorkeur. Enerzijds is een warmtepomp een ecologische keuze. Je bent minder afhankelijk van externe energie en toekomstige prijsschommelingen. Anderzijds is een warmtepomp een stuk duurder en niet voordelig in gebruik.⁹ “Een warmtepomp bespaart gas. Toch maakt dat een warmtepompsysteem niet vanzelf goedkoper in gebruik. Dit komt omdat een warmtepomp gebruik maakt van elektriciteit, terwijl een cv-ketel gas verbruikt. Gas is nog steeds vele malen goedkoper dan elektriciteit.”¹⁰

Dat laatste wordt bevestigd door onderstaand overzicht van “Kies voor groen en betaal je blauw”.¹¹

Energiebelasting Elektriciteit versus Gas

Elektra per kWh	Belasting + opslag duurzaam		Totaal		
0 - 10.000 kWh	0,11934 + 0,02287	=	0,1422	per kWh incl. BTW	3,3 X zoveel
0 - 10.000 kWh	0,10458 + 0,0132	=	0,11778	per kWh	
10.000 – 50.000 kWh	0,05274 + 0,0180	=	0,07074	per kWh	
> 50.000 kWh	0,01404 + 0,0048	=	0,01884	per kWh	
Gas m ³ → / 9,77 kWh/m ³ = kWh					
0 – 160.000 kWh	0,26001 + 0,0285	=	0,11778	per m ³	
	0,02661 + 0,0029	=	0,02951	per kWh	
	0,0363 + 0,006489	=	0,042789	per kWh incl. BTW	

Kies voor GROEN en betaal je BLAUW

Elektriciteit kost 3,3 x zoveel als gas. Dat verschil wordt wat kleiner, nu de overheid besloten heeft de belasting op elektriciteit wat te verlagen en de belasting op gas te verhogen. Maar het verschil is nog altijd aanzienlijk. Een warmtepomp levert weliswaar 3 maal zoveel rendement op als een cv-ketel.¹²

Daar staat tegenover dat elektriciteit 3 keer zoveel kost als gas. Nu aankoop van een warmtepomp een stuk duurder is dan aankoop van een condensatieketel, is het geen wonder dat je het volgende commentaar van een teleurgestelde warmtepompgebruiker tegenkomt, die 12 maart 2016 schreef:

“Als ik een vergelijking maak voor een gemiddeld verbruik voor gas en elektriciteit op jaarbasis, dan blijkt elektriciteit een factor 5 a 6 duurder te zijn dan aardgas.” ¹³

En het dringend advies van een adviseur op 8 januari 2019: “Koop géén warmtepomp, neem een cv.”

“De kranten staan boordevol artikelen van mensen die halsoverkop aan de warmtepomp gingen en nu met een koud huis zitten waar buiten een brommende ijskast rookwolken staat uit te blazen voor het keukenraam. En om heel eerlijk te zijn, ik zie dat al een poos aankomen. Cowboys die even een warmtepomp-advies komen geven zonder (de woning van) de klant te doorgronden. We hebben de tijd! Als we voor 2030 klaar zijn ben je nog steeds een van de eersten die om is. Vanuit klimaatoogpunt is het ook veel belangrijker om nú veel gas te besparen dan om snel over te gaan op elektra want die komt voorlopig nog uit kolencentrales in de koude winter nacht.” ¹⁴

Een warmtepomp heeft meer tijd nodig om een woning te verwarmen dan een cv-ketel, neemt veel plaats in. In een appartement is een warmtepomp vaak geen optie, omdat het deel dat warmte uit de omgeving onttrekt op het dak of aan de gevel bevestigd moet worden. ¹⁵ Maakt dat appartement deel uit van de eigendom van een Vereniging van Eigenaars, dan is toestemming van die VvE nodig.

Een hybride warmtepomp is een alternatief wanneer er voor een normale warmtepomp geen plek is.

De hybride warmtepomp ligt precies tussen de gewone warmtepomp en de cv-ketel in. Het is een combinatie van warmtepomp met als ondersteuning/back-up de cv-ketel. De cv-ketel wordt met de warmtepomp geïntegreerd. Maar ja, hybride is zoiets als “ik wil wel maar ik kan niet”. Zoals een hybride auto, waarin je net niet in één ruk elektrisch van Amsterdam naar Parijs kunt rijden en een stukje moet smokkelen op oude, vertrouwde fossiele brandstof.

Opiniehitser?

Pikant is de typering door een van de aardgastrologen van Syp Wynia als opiniehitser:

“Een aantal gevestigde opiniehitsers (Wynia, Sommer, Baudet, De Winter, etc.) ziet er brood in zich af te zetten tegen deze opgave. Zij vertellen u met steeds meer

krachttermen en stemverheffing dat het idioot is om zo sterk te investeren in aardgasvrije verwarming, dat aardgas juist de allerschoonste brandstof is, dat veel andere landen juist meer aardgas gaan gebruiken of dat CO₂ goed is voor plantjes. Deze heren vertellen u dat – ‘als CO₂ al zo’n probleem is’ – dat het dan veel goedkoper is om CO₂ te reduceren in de landbouw of de industrie, dat het zonde is om onze gasinfrastructuur af te schrijven of dat we eerst moeten investeren in kernenergie. Als je dat in de keurige volzinnen van het grijzende meubilair van uw vaste krant of tijdschrift leest, klinkt dat wellicht verstandig. Helaas blijkt het keer op keer pseudowijsheid, foprationaleiteit of selectieve verontwaardiging.” ¹⁶

Uitleg van deze laatste vaststelling ontbreekt. Zoals te verwachten is van een aardgastroloog, die, uitgaand van veronderstellingen, het tegendeel beweert van wat kenner David Smeulders bepleit.

“Zeven redenen waarom de oorlog tegen aardgas onzinnig is – en een aanval op onze cultuur” laat een heel ander geluid horen, dat op objectieve feiten berust:

“Nederland wordt geplaagd door een heuse Groene Lobby. Grote bedrijven, politieke partijen en linkse actiegroepen vinden elkaar in één doel: de Nederlandse burger richting een brave green world brengen. Een wereld zonder vleeseten, dieselauto’s en cv-ketels. Een wereld zonder de burgerlijke vrijheid en zelfstandigheid die Nederland van oudsher kenmerkt. Het speerpunt van de Groene Lobby is het verbod op aardgas in woningen. Het uitblijvende publieke debat hierover wijst al op een vorm van leefstijldwang. Nederlanders mogen niet zelf bepalen waar ze het geld voor hun eigen huis aan moeten besteden, maar worden gedwongen om de dure en onzekere warmtepomp aan te schaffen. Diederik Samsom (PvdA) stelt zelfs dat Nederlanders dan maar een tweede hypotheek moeten nemen.” ¹⁷

Zo is het echt

Dan volgt een aantal inmiddels bewezen objectieve feiten.

- Nederland heeft een fantastische gasinfrastructuur, economische waarde van € 100 miljard.
- Aardgasverbod is zeer duur: € 25.000 per huishouden, € 200 miljard bij 8 miljoen woningen.
- Dit gaat o.a. op aan warmtepompen. Worden winkels/bedrijven meegerekend, kost dat € 500 miljard.

- De burger bloedt, de staat verdient. Het gas wordt massaal in het buitenland aan de man gebracht.
- Aardgas draagt bijna niets bij aan klimaatopwarming. Aardgas is de oplossing en niet het probleem.
- Wind en zonne-energie kunnen niet worden opgeslagen en moeten dus gelijk gebruikt worden. Het aardgasverbod kost daardoor mogelijk zelfs extra gas, omdat elektriciteitscentrales, die extra stroom moeten produceren, gas moeten verstoken als er geen wind- en zonnestroom voorhanden is.

Conclusie: Nederland hoeft niet zo nodig te besluiten snel van aardgas af te gaan. De bevolking vindt dat kennelijk ook. In 2019 werden 450.000 cv-ketels verkocht, 5% meer dan in 2018. ¹⁸

Noten

¹ : Klimaatconferentie Parijs 2015 (COP21), Europa Nu

https://www.europa-nu.nl/id/vjmhg41ub7pp/klimaatconferentie_parijs_2015_cop21

² : Steeds minder draagvlak voor stoppen met aardgas, Duurzaam Nieuws, 16 juli 2019

<https://www.duurzaamnieuws.nl/steeds-minder-draagvlak-voor-stoppen-met-aardgas/>

³ : Hoogleraar laakt Nederlands klimaatbeleid, door Jeannette Kras, 4 februari 2020

<https://www.welingelichtekringen.nl/natuur-en-milieu/1500841/hoogleraar-laakt-nederlands-klimaatbeleid-stoppen-met-aardgas-leidt-juist-tot-meer-co2-uitstoot.html>

⁴ : Stoppen met aardgas? Slecht voor het milieu, door Gerard Driehuis, 19 september 2018

<https://www.welingelichtekringen.nl/natuur-en-milieu/844050/stoppen-met-aardgas-slecht-voor-het-milieu.html>

⁵ : De aardgas-paradox: waarom Nederland ervan af wil en Duitsland juist overstapt, Door Judith van de Hulsbeek, NOS, 22 augustus 2019

<https://nos.nl/artikel/2298543-de-aardgas-paradox-waarom-nederland-ervan-af-wil-e-n-duitsland-juist-overstapt.html>

⁶ : Gas België

<https://www.gas.be/nl/particulier/voordelen/veilig/energielabel>

⁷ : Verwarminginfo.nl

<https://www.verwarminginfo.nl/condensatieketel>

⁸ : Gasketel

<https://www.verwarminginfo.nl/gas/gasketel>

⁹ : Met dit dilemma worstelt elke (ver)bouwer: nog één keer een gasketel of nu al een warmtepomp? door Jolijn Vandebeek, HLN, 9 april 2018

<https://www.hln.be/woon/met-dit-dilemma-worstelt-elke-ver-bouwer-nog-een-keer-e-en-gasketel-of-nu-al-een-warmtepomp~aef70bc5/>

¹⁰ : Warmtepompplein.nl

<https://warmtepompplein.nl/warmtepomp-besparing/#:~:text=Een%20warmtepomp%20bespaart%20gas.,vele%20malen%20goedkoper%20dan%20elektriciteit>

¹¹ : “Kies voor groen, betaal je blauw”

<https://www.klimaatexpert.com/besparen/warmtepomp-en-cv-ketel-kosten-vergelijken>

¹² : Waarom is een warmtepomp energiezuiniger dan een cv-ketel?

<https://www.50five.nl/blog/cv-ketel-versus-warmtepomp.html#:~:text=De%20warmtepomp%20vs%20condensatieketel&text=Bij%20een%20condensatieketel%20wordt%20de,genoemd%2C%20de%20HR%2Dketel.>

¹³ :

<https://www.bouwinfo.be/forum/technieken/verwarming/warmtepomp-vs-condensatieketel>

¹⁴ : Koop géén warmtepomp, neem een CV, door Lars Boelen, Installatie.nl, 8 januari 2019

<https://www.installatie.nl/blogs/koop-geen-warmtepomp-neem-een-cv/>

¹⁵ : Nadelen van de waterpomp

<https://www.offrea.be/bouwinfo/groene-energie/warmtepomp-als-volwaardig-alternatief-voor-cv-ketel>

¹⁶ : Wat is nóg idioter dan 1000 huizen per dag van aardgas afkoppelen? door Thijs ten Brink, Wattisduurzaam.nl, 12 mei 2019

<https://www.wattisduurzaam.nl/15313/energie-beleid/waarom-de-wereld-niet-maar-nu-net-jouw-huis-wel-van-gas-af-moet-2/>

¹⁷ : Zeven redenen waarom de oorlog tegen aardgas onzinnig is, – en een aanval op onze cultuur, 'Cultuur onder vuur', Climate Gate.nl, 27 oktober 2018

<https://www.climategate.nl/2018/10/zeven-redenen-waarom-de-oorlog-tegen-aardgas-onzinnig-is-en-een-aanval-op-onze-cultuur/>

¹⁸ : Fors meer cv-ketels verkocht in 2019, door Annelies Bontjes, NRC, 26 augustus 2020

<https://www.msn.com/nl-nl/nieuws/overig/fors-meer-cv-ketels-verkocht-in-2019/ar-BB18nj5W>